

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA...2024-2026.....

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025.....

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Relatywizm a etnocentryzm
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych / Instytut Filozofii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Komunikacja Międzykulturowa
Poziom studiów	II stopień
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok pierwszy /semestr drugi
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	dr Marek Bosak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Marek Bosak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
II	15	-	-	-	-	-	-	-	2

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)****ZALICZENIE Z OCENĄ****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Student powinien posiadać zalecenie z następujących przedmiotów semestru pierwszego: Antropologia kultury współczesnej; Kulturowe reprezentacje świata oraz Państwa etniczne a państwa narodowe.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Celem przedmiotu jest zaprezentowanie słuchaczom różnorodnych sformułowań idei etnocentryzmu która stanowi istotny element wielu kultur.
C ₂	W ramach wykładu prezentowane są psychologiczne, socjologiczne i filozoficzne podstawy tej idei oraz konsekwencje jakie postawa etnocentryczna ze sobą niesie.
C ₃	Słuchacze będą mogli się także zapoznać z krytyką etnocentryzmu oraz z zaproponowaną przez Richarda Rorty'ego próbą przekroczenia wad etnocentryzmu przy jednoczesnym zachowaniu jego zalet.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_1	absolwent zna i rozumie: relacje między funkcjonującymi w kulturze relatywizmem, absolutyzmem i etnocentryzmem a strukturami i instytucjami społeczno-kulturalnymi w skali międzynarodowej i międzykulturowej oraz wpływ tych stanowisk na normy i reguły (prawne, organizacyjne, moralne, etyczne) organizujące struktury i instytucje społeczne	K_Wo5
EK_2	absolwent potrafi: posługując się właściwymi ujęciami teoretycznymi relatywizmu i etnocentryzmu, potrafi rozpoznać, zinterpretować i analizować krytycznie różnego rodzaju sformułowania tych stanowisk i określić ich rangę w procesie komunikacji międzykulturowej	K_Uo3
EK_3	absolwent potrafi: prowadzić debatę na temat etnocentryzmu i relatywizmu; merytorycznie	K_Uo7

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	argumentować z wykorzystaniem poglądów własnych oraz innych autorów	
EK_4	absolwent jest gotów do: uznania wpływu relatywizmu, absolutyzmu oraz postawy etnocentrycznej na komunikację międzykulturową i do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w tym kontekście	K_Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1) Etnocentryzm – określenia funkcjonujące w literaturze przedmiotu oraz jego historyczne i współczesne egzemplifikacje
2) Teoretyczne, psychologiczne i społeczne podstawy etnocentrycznych postaw i przekonań
3) Relatywizm: definicja, historia pojęcia, przedmiot i zasięg, teoretyczne przesłanki relatywizmu
4) Relatywizm a relatywizm
5) Relatywizm kulturowy – określenie i historia pojęcia, konsekwencje teoretyczne i praktyczne
6) Absolutyzm poznawczy vs relatywizm charakterystyka sporu i najistotniejsze strategie argumentacyjne
7) Anty-anty etnocentryzm jako etnocentryzm inkluzyjny

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów(projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
K_W05	obserwacja w trakcie zajęć; wypowiedź pisemna w formie eseju / referatu	WYKŁAD
K_U03	obserwacja w trakcie zajęć; wypowiedź pisemna w formie eseju / referat	WYKŁAD
K_U07	obserwacja w trakcie zajęć; wypowiedź pisemna w formie eseju	WYKŁAD
K_Ko4	obserwacja w trakcie zajęć; wypowiedź pisemna w formie eseju	WYKŁAD

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uczestnictwo w zajęciach oraz napisanie referatu / eseju, którego tematyka będzie wyraźnie łączyć się z tematyką wykładów. Ocena końcowa będzie średnią z dwu ocen. Pierwsza jest oceną aktywności oraz wypowiedzi słuchacza w trakcie trwania całego kursu. Druga ocena odzwierciedla poprawność wypowiedzi pod względem formy i treści. W przypadku oceny formalnej strony pracy pisemnej brane są pod uwagę cechy takie jak np. poprawność formatowania tekstu, poprawność wykonania odnośników; poprawność wykonania bibliografii, zgodność tytułu z zawartością wypowiedzi pisemnej, logika wywodu. W przypadku oceny zawartości treściowej wypowiedzi bierze się pod uwagę sposób posługiwania się użytymi w tekście pojęciami (poprawny / niepoprawny), poprawność budowanych interpretacji, zakres poruszanych problemów (zbyt wąski/ odpowiedni dla danego tematu / zbyt szeroki). Na ocenę dostateczną będą oceniane teksty ograniczające się tylko do zreferowania wybranych stanowisk, na ocenę dobrą będą ocenione teksty w których pojawi się klarowna argumentacja za bądź przeciwko określonym stanowiskom, ocenę bardzo dobrą uzyskają wypowiedzi w których oprócz poprawnie zreferowanych stanowisk teoretycznych i przywołanej argumentacji autorzy podejmą próbę zaproponowania własnych rozwiązań poruszanych problemów.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	35

(przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	
SUMA GODZIN	51
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Zachariasz A. L., *Kultura jej status i poznanie*, Wyd. UMCS, Lublin 1999.
2. Zachariasz A. L., Teoria poznania jako relatywistyczna koncepcja prawdy teoretycznej, Wyd. UR, Rzeszów 2011, s. 404-466.
3. Rorty R., *Obiektywność, relatywizm i prawda. Pisma filozoficzne t. I*, przeł. J. Margański, Fundacja Aletheia, Warszawa 1999.
4. Radkiewicz P. *Patriotyzm, etnocentryzm, nacjonalizm. Perspektywa makropsychologiczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019.
5. Burszta W. J., Relatywizm i etnocentryzm postmodernistycznie widziane A. Szahaj (red.) *Między pragmatyzmem a postmodernizmem. Wokół Filozofii Richarda Rorty'ego*, Wyd. UMK. Toruń, 1995, s. 189-206.

Literatura uzupełniająca:

1. Kołakowski L., *Nasz Relatywny relatywizm* [w:] Habermas, Rorty, Kołakowski. Stan filozofii współczesnej, przekł. i oprac. J. Niżnik, Wrocław 1996, s. 97-108.
2. Krawczyk M., *Poza absolutyzm i relatywizm. Anty-antyetnocentryzm Richarda Rorty'ego* [w:] *Kultura i wartości*, NR 16/2005.
3. Próchnik W. W., *Racjonalizm, relatywizm i etnocentryzm*
4. *w ujęciu Richarda Rorty 'ego* [w:] *Annales* VOL. XXX, 8, 2005
5. Rafael E. Aguilera Portales, Problem etnocentryzmu w debacie antropologicznej między Cliffordem Geertzem, Richardem Rorty'm i Lévi-Straussem [w:] *Gazeta de Antropología*, 2002, 18, artykuł 11
· <http://hdl.handle.net/10481/7399>

.....